جامعه پدیا

#مهارت دیجیتال ۸۰هزار دانش‌آموز

از مهرماه امسال دانش‌آموزانی که وارد دبیرستان شوند، آموزش دیجیتال ویژه خواهند دید تا با هوش مصنوعی، پایتون و دیگر پدیده‌های جدید حوزه فناوری آشنا شوند. این طرح با نام «طرح ملی مهارت‌های رقومی - دوره چند گام به آینده» که تابستان سال گذشته با تأکید بر دانش‌آموزان سال دهم شروع شده بود، اکنون و در پایان سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ به نتیجه رسیده و نزدیک ۸۰هزار دانش‌آموز مهارت‌های دیجیتال را فرا گرفته‌اند. ابراهیم رفیعی، مدیرکل دفتر آموزش دوره دوم متوسطه نظری در این‌باره به همشهری گفت: «در ابتدا هدف‌گذاری ما برای دانش‌آموزان پایه دهم بود تا آموزش‌ها از این مقطع شروع و طی ۳سال تحصیلی تکمیل شود اما دانش‌آموزان سال یازدهم و دوازدهم هم در آن مشارکت داشتند. این طرح از شهریور سال ۱۴۰۴ برای معلمان و پس از آموزش آنها برای دانش‌آموزان اجرا شد.»

اجرای طرح از شهریور تا اردیبهشت

۱۲۰هزار معلم
معلمانی که در مقطع متوسطه دوم در کل کشور در حال کارند.

۲۷هزار معلم
معلمانی که برای دریافت آموزش‌های دیجیتال اعلام آمادگی کرده‌اند.

۱۸۰ هزار
نفر - جلسه آموزش‌های دیجیتال به‌صورت آنلاین برگزار شد.

۷۱ هزار معلم
آموزش دیجیتال دیدند.

۸۰ هزار دانش‌آموز
آموزش دیجیتال دیدند.

اصل و شرح

ساماندهی اتباع غیرمجاز در سالی که گذشت

بازگشت اتباع افغانستانی از خرداد سال ۱۴۰۴ وارد مرحله جدیدی شد. اگرچه طرح بازگشت اتباع از بهمن ۱۴۰۳ پررنگ‌تر شد، دولت ایران که به دنبال ساماندهی حضور اتباع بیگانه در کشور است پس از جنگ ۱۲روزه جدیت و قاطعیت بیشتری نشان داد و روند جمع‌آوری اتباع غیرمجاز و همینطور مراجعه داوطلبانه برخی از آنها افزایش پیدا کرد. با این حال حضور اتباع غیرمجاز همچنان یکی از مشکلات جامعه ایران به شمار می‌آید. اگرچه وقوع جنگ تحمیلی سوم باعث شد که موضوع اتباع چندان در اخبار داخلی کشور بازتاب پیدا نکند، روند بازفرستادن اتباع افغانستانی به این کشور در میان همه اتفاقات سال گذشته همچنان ادامه داشته است. مرکز امور اتباع و مهاجران خارجی وزارت کشور مدیریت این طرح را برعهده دارد. به گفته استانداری تهران از ابتدای امسال ۴۵۰۰ نفر از اتباع غیرمجاز از استان تهران خارج شده‌اند اما آمار کلی از تعداد افرادی که در کل سال ۱۴۰۵ از ایران خارج شده‌اند، منتشر نشده است.

مدرسه رنگارنگ برای هزار کودک کار

پردیس کودکان کار و خیابان در یکی از مناطق مرکزی تهران به همت بهزیستی شروع به کار کرد

جامعه امروز

محمد سرابی | روزنامه‌نگار |
بچه‌های کار را نمی‌شود ناگهان از خیابان به سر کلاس درس کشید. جذب کودکان کار تا جایی که بازی‌های بچگی را انجام دهند و پشت نیمکت‌های مدرسه بنشینند آسان نیست، اما یک مجموعه بزرگ آموزشی در مرکز تهران قرار است این کار را انجام دهد. تعداد کودکانی که اکنون در این مرکز خدمات دریافت می‌کنند، کمتر از یک‌چهارم ظرفیت نهایی آن است و پردیس توانمندسازی کودکان کار و در معرض آسیب‌های اجتماعی شهر تهران یا پردیس ولیعصر در آینده یکی از مراکز بزرگ آموزش بیش از ۱۰۰۰کودک کار خواهد شد.

کلاس، کارگاه و باغچه

پردیس توانمندسازی کودکان کار شامل کلاس‌های درس، کارگاه، ورزشگاه و باغ و باغچه است. این مجموعه در جایی از شهر قرار گرفته که در اطراف آن می‌شود مشکل کودکان کار را دید و شاید همین موقعیت جغرافیایی راه ورود این کودکان و ارتباط با آنها را آسان‌تر کند. پایین‌تر از میدان خراسان و در فاصله کمی از شیرخوارگاه شبیر در کنار بوستان بزرگ ولیعصر (بیسیم)، ساختمانی قدیمی قرار دارد که حالا به همت خیران نوسازی و آماده پذیرش کودکان کار شده است. کلاس‌های درس به‌جای نیمکت‌های فلزی و دیوار، مبلمان رنگی و پرده‌های بلند خوش‌رنگ دارند و بچه‌ها در سالن ورزش بسکتبال بازی می‌کنند و در کارگاه مجسمه‌های چوبی می‌سازند. این ساختمان در سال ۱۳۴۶ توسط سَتّاره فرمانفرماییان با نام مرکز رفاه خانواده برای کمک‌رسانی به زنان و کودکان نیازمند تاسیس شده و در سال‌های گذشته کاربری‌های متفاوتی پیدا کرده بود. هفته پیش با حضور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان بهزیستی پردیس توانمندسازی کودکان کار شروع به کار کرد تا پذیرای کودکان کار ساکن مناطق ۱۲، ۱۴، ۱۵ و ۱۸ باشد. اداره این مرکز به مجموعه «صبح رویش» واگذار شده است که سابقه اداره مدارس مخصوص کودکان کار را دارد.

شروع درس از یک ساعت

بچه‌ای را که از کودکی با مادرش در خیابان دستفروشی کرده است نمی‌شود صبح تا عصر درون مدرسه نگه داشت. این کودک باید ابتدا یک‌ساعت و بعد ۲ساعت و بعد... را در مراکز به درس و سرگرمی‌های جذاب بگذراند تا بتوان به‌تدریج عقب‌ماندگی تحصیلی او را جبران کرد. مریم شاکری، مدیر بهزیستی شهر تهران به همشهری می‌گوید: «کودکان کار از ۳مسیر جذب می‌شوند. اول از سطح خیابان‌ها و به کمک مددکاران باتجربه‌ای که داریم. این مددکاران با کودکان و والدین آنها صحبت می‌کنند و مراکز ما را معرفی می‌کنند. دوم مراجعه شخصی و داوطلبانه کودکان کار به مراکز و نوع سوم هم ارجاع از سایر ارگان‌ها مانند نیروی انتظامی، شهرداری، دادستانی و... که کودکان کار را به ما معرفی می‌کنند.» او با اشاره به اینکه کودکان این مرکز در سن مدرسه هستند، تأکید می‌کند: «مؤسسه صبح رویش که کار این مرکز را به‌عهده گرفته است از آموزش‌وپرورش مجوز ۳مدرسه برای آموزش کودکان کار دارد. بچه‌ها آموزش‌های درسی مانند ریاضی را در آن مدرسه‌ها می‌بینند و بقیه آموزش‌ها در پردیس انجام می‌شود.»

۱ شهریور ۱۴۰۴؛ بیش از یک میلیون بازگشت
پس از ۶ ماه از شدت یافتن طرح بازگشت، یک میلیون و ۸۳۳هزار نفر از اتباع غیرمجاز بازگردانده شدند. اطلاعات ۷۷۵هزار نفر پناهنده و ۲ میلیون و ۵۳۳هزار نفر اتباع دارای برگه سرشماری ثبت شد.

۲ مهر ۱۴۰۴؛ کاهش مصرف نان
وزارت کار اعلام کرد در اثر خروج اتباع نیروی کار فقط ۱۷درصد کاهش داشته است. وزارت کشور نیز اعلام کرد مصرف نان ۶درصد کمتر و ۲۷۰۰ کلاس درس خالی شده است. در برخی نقاط تجمع اتباع، اجاره بها ۳۰ درصد کمتر شد.

۳ آبان ۱۴۰۴؛ تصویب تاسیس سازمان ملی مهاجرت
نمایندگان مجلس شورای اسلامی مواردی از لایحه ساختار، وظایف و اختیارات سازمان ملی مهاجرت به منظور ساماندهی امور مهاجران و اتباع را تصویب کردند.

۴ آذر ۱۴۰۴؛ ویزا با درخواست کارفرما
از ۲۰ هزار درخواست کارفرمایان برای صدور ویزای کار اتباع ۶۰۰۰درخواست پذیرفته شد. با هماهنگی وزارت کار و وزارت خارجه برای این افراد روادید ورود به ایران صادر شد اما این روادید فقط برای افراد و نه خانواده‌ها صادر می‌شود. مدت اعتبار این روادید بین ۹ تا ۱۲ ماه است.

۵ دی ۱۴۰۴؛ مشکل بی‌شناسنامه‌ها
ورود اتباع غیرمجاز در سیستان و بلوچستان باعث اختلال در امور ثبت احوال شده است. به گفته اداره ثبت احوال سیستان‌وبلوچستان مدیریت فاقدان شناسنامه به دلیل حضور اتباع با چالش‌های جدی مواجه است زیرا عده‌ای صرفا با ادعا و بدون ارائه مدارک برای دریافت شناسنامه اقدام می‌کنند.

۶ اردیبهشت ۱۴۰۵؛ دسترسی ثنا برای افغان‌ها
بنا به اعلام مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه امکان دسترسی اتباع خارجی به خدمات الکترونیک قضایی فراهم شده است و بیش از ۷۰ هزار نفر از اتباع با همکاری وزارت کشور موفق به دریافت «شناسه ثنا» شده‌اند.

۷ خرداد ۱۴۰۵؛ جمعیت دانش‌آموزی اتباع
مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش اعلام کرد که ۳۶۰ هزار دانش‌آموز تبعه خارجی همچنان در مدارس ایرانی تحصیل می‌کنند که این جمعیت نیازمند تأمین حدود ۱۵ هزار نیروی انسانی و ۱۲ هزار کلاس درس است.

خداحافظی با قهرمان جنوب

حملات جسته و گریخته آمریکا به مناطق جنوبی کشور، شاید در حد چند خط و ویدئو در میان اخبار جای بگیرد و به گوش ساکنان شهرهای دور برسد اما سهم مردمان جنوب از این حملات بیشتر از چند خط خبر است؛ درست مانند تشییع پیکر شهید قدرت زرنگاری بر دستان مردمان جنوب. پیکر بی‌جان این مدافع ایران که به‌دلیل حمله آمریکا به شهادت رسید، بر دستان مردم خونگرم جنوب جای گرفت و راهی گلزار شهدای جزیره هرمز شد تا اهالی جزیره یادشان نرود که در چهارمین روز خرداد و درست زمانی که قایق‌ها مشغول گشت‌زنی برای حفاظت از مرزهای آبی بودند، چه سرنوشتی برای این مدافع وطن رقم خورد.

صفحه‌آرا: مهدی سلامی

مکث

تعمیر جزئی از درمان است

پروتزها می‌توانند یک عمر جای خالی اعضای آسیب‌دیده را برای بیماران جبران کنند، اما این اعضا بعد از گذشت چند سال دچار رنگ‌رفتگی و آسیب‌دیدگی می‌شوند و باید بیمار برای ترمیم پروتز به خاقانی مراجعه کند.
وارداتی بودن بسیاری از مواد اولیه ساخت پروتزهای سیلیکونی باعث شده هزینه ساخت یک پروتز عضو کامل (مانند دست یا پا) به حدود ۱۴۰ میلیون تومان برسد و گاهی همه همراهی‌های دکتر با بیماران کم‌بضاعتش هم باعث نمی‌شود که تمام هزینه پروتز تأمین شود، اما به‌تازگی ساخت پروتز هم زیر چتر صنعت بیمه کشور قرار گرفته تا این شیوه درمان هم مخاطبان فراگیرتری داشته باشد.

تعمیرگاه آدم‌ها

گشت‌وگذار در کارگاه پزشکی که اعضای مصنوعی بدن می‌سازد

گزارش

رابعه تیموری | روزنامه‌نگار | در کارگاهی گوشه شهر برای ساخت چشم‌های سیاه تیله‌ای تا دست‌های کودکانه و گوش افراد پا به سن گذاشته، پیدا می‌شود. در ساخت این اعضای بدن انسان که در گوشه گوشه کارگاه جا خوش کرده‌اند، حتی جزئیات از قلم نیفتاده‌اند و در طراحی ناخن دست‌های زنانه به ریزه‌کاری‌هایی مانند چین و خط و خش‌های دور ناخن هم دقت شده و از زمختی و پینه‌هایی که روی دست‌های مردانه به چشم می‌خورد، می‌توان حدس زد برای کارگری زحمتکش ساخته شده‌اند. کره‌های چشم هم که جفت‌جفت کنار هم نشسته‌اند، انگار حیران و از حدقه درآمده به‌دنبال کاسه سری می‌گردند که در آن آرام گیرند. خم و انحنای گوش‌ها نیز به اندازه گوش‌های تراش‌نخورده، طبیعی به‌نظر می‌رسند. در این کارگاه علیرضا خاقانی و دستیارانش برای آدم‌هایی که از نقص عضو رنج می‌برند، با استفاده از مواد سیلیکونی، پروتز می‌سازند. برخی از مراجعان خاقانی آسیب‌دیدگان و جانبازان جنگ تحمیلی سوم هستند که باید چند ماهی دندان روی جگر بگذارند تا جراحت و زخمشان التیام پیدا کند و شرایط استفاده از پروتز را داشته باشند.

از قالب‌گیری تا سمباده زنی

در اتاق قالب‌گیری، دستیاران دکتر مشغول اندازه‌گیری قالب دست مادر میانسالی هستند که در تصادف رانندگی دست چپش را از دست داده و راه دراز ایلام تا تهران را طی کرده تا دکتر برایش یک پروتز دست سیلیکونی بسازد. دم‌دستگاهی که برای تعیین رنگ دستش، روی میز چیده شده، شبیه بند و بساط نقاشان است و دستیار جوان حتی باید پیش‌بینی کند تا ۲ماه دیگر و موقع حاضر شدن پروتز، گرمای تابستان چند درجه پوست دست سالمش را تیره‌تر خواهد کرد. اندازه‌گیری قالب چم و خم‌های مهمی دارد و دکتر هم به کمک دستیارش می‌آید تا مانند خیاطانی زبردست اندازه مچ، بازو و انگشتان او را تخمین بزنند. سطل فلزی که کنار دست خانم قالب‌ساز گذاشته‌اند، به اندازه ۲۰کیلو، پودر سیلیکون سفید دارد و او روی ترازوی دیجیتال کوچکی آنقدر آنها را کم و زیاد می‌کند تا حجم پروتز ساخته‌شده با اندازه گوشت، پوست، رگ و پی دست سالم بیمار برابری کند. قالب دست وقتی شکل و شمایل اولیه‌اش را پیدا کند، باید در طبقه دوم کارگاه حسابی سمباده بخورد و زیر فشار تیغه‌های دستگاه‌های گیره و غلتک تاب بیاورد تا خم و انحناهایش انعطاف لازم برای پیچ‌وتاب خوردنی جزئی را پیدا کنند.

آقای دکتر مجسمه‌ساز است

تندیس هنرمندان و شعرایی که در ورودی اتاق دکتر چیده شده، آنجا را به محفلی هنری ادبی تبدیل کرده است، اما محمود دولت‌آبادی بیشتر از سایر ادبا و هنرمندان با آقای دکتر محرم بوده که تندیسش آنجا هم مقابل چشم اوست. خاقانی سازنده تندیس مشاهیر و بزرگانی است که در موزه شهید مدرس، برج میلاد و عمارت اتحادیه به نمایش درآمده‌اند و بی‌تردید چیره‌دستی‌اش در مجسمه‌سازی باعث شده در طراحی پروتزها هم خوش‌ذوقی و چیره‌دستی هنرمندانه‌ای به خرج دهد، اما علیرضا خاقانی دست تقدیر را در انتخاب مسیرش مؤثر می‌داند: «من از نوجوانی اهل نقاشی بودم و فکر می‌کردم آینده‌ام از دنیای هنر دور نباشد، اما در کنکور از سر اتفاق در رشته ساخت ارتز و پروتز قبول و وارد دنیای علم پزشکی شدم.»

شاگردان قابل استاد

خاقانی ۱۴ دستیار خود را از میان دانشجویان مستعد و خوش‌ذوقش انتخاب کرده و امیدوار است که روزی هرکدام از آنها در ساخت پروتز استادان قابلی شوند: «من رتبه اول پذیرفته‌شدگان مقطع دکتری رشته ساخت پروتز را داشتم و وقتی برای ادامه تحصیل به انگلستان اعزام شدم، از من خواستند ساخت پروتزهای سیلیکونی را به دانشجویان مقطع کارشناسی آموزش دهم. وقتی دیدم در آنجا این شیوه ساخت مورد توجه قرار گرفته، بعد از بازگشت به ایران آموزش آن را به دانشجویان ایرانی شروع کردم و کوشیدم تجربیاتم را در اختیار شاگردانم قرار دهم.»

تقدیر خوش تدبیر

خاقانی مبتکر ساخت پروتزهای سیلیکونی در ایران به شمار می‌آید: «در گذشته پروتزها از موادی ساخته می‌شدند که نمی‌توانستیم روی آنها تنوع رنگی و انعطاف ایجاد کنیم. من هم در اوایل کارم از همین مواد استفاده می‌کردم تا اینکه یک روز برای خرید اره برقی به کارگاهی رفتم. صاحب کارگاه از من خواست در ازای قیمت اره برقی برای یکی از کارگرانش که ۲انگشتش قطع شده بود، پروتز انگشت بسازم. بعد از آماده شدن پروتز کارگرش به کارگاهم آمد و با دیدن ظاهر غیرطبیعی‌شان آنها را با بی‌تفاوتی و دلخوری توی جیبش گذاشت و از کارگاه بیرون رفت. من با دیدن این واکنش او به فکر افتادم مواد طبیعی‌تری را برای ساخت پروتز پیدا کنم.» مدتی بعد ایده ساخت پروتزهای سیلیکونی به ذهن خلاق آقای هنرمند می‌رسد: «یکی از مراجعانم سیلیکون شفاف باکیفیتی به مطبم آورد و از من خواست برای گوش شکسته سگ خانگی‌اش کمک کنم. پس از چند روز او از پیگیری سفارشش منصرف شد، ولی من ماده مناسب برای ساخت پروتزها را پیدا کردم.»

ساخت چشم تا کام

لبخندهایی که بعد از وصل شدن اعضای پروتزی روی لب بیماران می‌نشیند، خستگی را از تن دکتر و دستیارانش بیرون می‌آورد، اما خندان‌شدن چهره تعدادی از بیمارانش بیشتر به دلش نشسته است: «پیرمردی که برخورد شاخه درخت باعث عفونت و از بین رفتن چشمش شده بود، سال‌ها نخندیده بود و از ظاهرش رنج می‌برد، اما بعد از گذاشتن پروتز وقتی در آینه خودش را دید بعد از سال‌ها خندید. پسر جوان ۲۰ساله‌ای هم که دستش را بر اثر سقوط از ساختمان از دست داده بود، همراه دوستانش به مطب می‌آمد و با آنکه سعی می‌کرد مقابل آنها خودش را بی‌خیال و خونسرد نشان دهد خنده‌های مصنوعی و پرغصه‌ای داشت. وقتی پروتز دستش را وصل کردم لبخندی کاملا شاد و متفاوت روی صورتش نشست که دیدنش خیلی لذتبخش بود.» بسیاری از مراجعان دکتر، جانبازان دوران دفاع مقدس هستند و عجیب‌ترین پروتزی که دکتر ساخته قسمتی از کام بیماری بوده که به بیماری سرطان کام مبتلا بوده است.

عکس‌ها: همشهری/ محمد عباس‌نژاد